

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

فرم طرح درس

نام درس	تعداد واحد	رشته تحصیلی	مقطع تحصیلی دانشجویان	محل برگزاری	مدرس	نیسمال تحصیلی
اصول و مهارت های پرستاری	۲,۵ واحد تئوری، ۱,۵ واحد عملی	پرستاری	کارشناسی	ساختمان آموزشی	خانم ها ایازی، غلامی، جوان، صابری	اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲

هدف کلی درس:

شناخت مفاهیمی چون سلامت و بیماری و نیازهای آتی بیمار، کسب مهارت‌های مقدماتی جهت انجام خدمات بالینی بیمار بر اساس فرایند پرستاری باتکیه بر رعایت قوانین، مقررات، اخلاق حرفه ای و احکام اسلامی.

خانم غلامی

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رنوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری ^۱	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی ^۲
۱		دارو دهی	- شناخت هدف، روش های دارو دادن و روش های محاسبات دارویی - اصطلاحات مربوط به دارو دادن را به طور صحیح بیان کند.	شناختی	سخنرانی	تخته وایت برد/ پاورپوینت	۹۰ دقیقه	شرکت در بحث کلاسی	تکوینی پایانی

^۱ روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل: سخنرانی، مباحثهای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

^۲ آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحلهای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

						<ul style="list-style-type: none">- نقش و مسئولیت های پرستار را به طور کامل شرح دهد.- شش قانون تجویز دارو را در یک بیمار فرضی به طور کامل به کارگیرد.- الگوی ثبت دستورات دارویی را در یک بیمار فرضی بر اساس منابع به طور کامل و صحیح به کارگیرد.- برای اجرای دستورات دارویی، کارت های دارویی را با کاردکس تطبیق دهد.- مقدار داروی تجویز شده را به طور صحیح محاسبه کند.- نحوه تجویز داروها را به طرق مختلف (خوراکی، شیاف، قطره های چشمی و بینی و گوش، پماد، اسپری) به تفکیک با ذکر صحیح			
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

						<p>مراحل انجام کار به کار گیرد.</p> <ul style="list-style-type: none">- انواع سرنگ ها و سرسوزن ها را بر اساس منابع به درستی طبقه بندی نماید.- رعایت تکنیک استریل در حین آماده سازی دارو را به طور کامل شرح دهد.- نحوه تزریق عضلانی، داخل وریدی، داخل جلدی، زیرجلدی را مقایسه نماید.- محل های تزریق عضلانی، داخل جلدی، زیرجلدی را با ذکر نحوه پیدا کردن محل به درستی نمایش دهد.- نکات مربوط به انواع تزریقات را به طور کامل شرح دهد.			
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد/ پاورپوینت	سخنرانی	شناختی		تعریف حرفه پرستاری		۲

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد/ پاورپوینت	سخنرانی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - علت مهم بودن آموزش به بیمار را توضیح دهد - روش های آموزش به بیمار را توضیح دهد - موانع و ابزار های آموزش به بیمار را توضیح دهد 	آموزش به مددجو		۳
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد/ پاورپوینت	سخنرانی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - وسایل مورد نیاز جهت بستری بیمار در بخش را فهرست کند - اقدامات الزم جهت پذیرش بیمار را شرح دهد . - هدف از انتقال بیمار را ذکر کند . - نکات مورد بررسی هنگام انتقال بیمار را بیان کند . - وسایل الزم جهت انتقال بیمار را فهرست کند . - اقدامات لازم جهت انتقال در مبدا و مقصد را توضیح دهد - اقدامات لازم حین ترخیص بیمار را فهرست کند 	پذیرش و ترخیص مراقبت قبل و بعد اتاق عمل		۴

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

۵	احکام اسلامی	-هدف از دانستن احکام اسلامی در رابطه با مددجو را بیان کند	شناختی	سخنرانی	تخته وایت برد/ پاورپوینت	۹۰ دقیقه	شرکت در بحث کلاسی	تکوینی پایانی
---	--------------	---	--------	---------	-----------------------------	----------	-------------------------	------------------

خانم صابری

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری ^۳	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی ^۴
۱		آشنا شدن با نقش پرستار در اندازه گیری دقیق علایم حیاتی	اصطلاحات تب ، هیپوترمیا ، هیپرترمیا ، آپنه ، برادی پنه ، آریتمی ، برادی کاردیا ، تاکی کاردیا و ... را تعریف کند . پیرامون مسئولیت های پرستاری در زمینه بررسی درجه حرارت بدن ، نبض و تنفس بحث و گفتگو کند. انواع ترمومتر و روش های استفاده از آن را توضیح دهد. TPR بیمار را به طور صحیح تفسیر کند . محل های بررسی درجه حرارت و نبض را تعیین کند.	شناختی	سخنرانی / بحث گروهی	تخته وایت برد/ پاورپوینت	۹۰ دقیقه	انجام تکالیف / شرکت در بحث کلاسی	تکوینی پایانی

^۳ روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل: سخنرانی، مباحثهای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

^۴ آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحلهای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

					<p>روش های صحیح اندازه گیری ، ثبت و گزارش TPR را شرح دهد.</p> <p>اصطلاحات فشار سیستول ، دیاستول، فشار نبض ، هیپرتانسیون ، هیپوتانسیون و صدای کورتکوف را تعریف کند انواع گوشی و فشارسنج و روش استفاده از آن را توضیح دهد .</p> <p>فشار خون بیمار را به طور صحیح تفسیر کند محل های بررسی فشار خون را تعیین کند روش های صحیح اندازه گیری ، ثبت و گزارش فشارخون را شرح دهد.</p> <p>درجه حرارت را به روش های مختلف(از راه دهان، زیربغل، مقعد و غیره) اندازه گیری کند .</p> <p>تنفس و ضربان قلب (نبض های محیطی، ضربان نوک قلب و بررسی همزمان ضربان قلب و نبض رادیال) را بررسی</p>		
--	--	--	--	--	---	--	--

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

						کند. فشارخون را به صورت دقیق اندازه گیری کند.			
تکوینی پایانی	انجام تکالیف / شرکت در بحث کلاسی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی / بحث گروهی / پرسش و پاسخ	شناختی	عوامل موثر بر رفتار بهداشت شخصی را توصیف نماید بررسی جامع از نیازهای کلی بهداشتی مددجو انجام دهد در مورد شرایطی که مددجویان را در معرض خطر سلامت پوست قرار می دهد، بحث کند در مورد عواملی که وضعیت ناخن و پاها را تحت تاثیر قرار می دهد بحث کند. در مورد شرایطی که مددجویان را در معرض خطر آسیب پوشش مخاطی دهان قرار می دهد، بحث کند. مشکالت مربوط به مو و پوست سر و اقدامات مربوط به آنان را بحث می نماید اهمیت مراقبت از پاها در بیماران دیابتی را توضیح دهد.	آشنایی با مفهوم نیازهای بهداشتی		۲
تکوینی پایانی	انجام تکالیف / شرکت در بحث کلاسی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی / بحث گروهی / پرسش و پاسخ	شناختی	تعریف بهداشت را مورد بحث قرار دهد .	آشنایی دانشجو با طیف سلامت و بیماری		۳

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

	بحث کلاسی					<p>متغیرهای موثر بر باورها و اقدامات بهداشتی را شرح دهد .</p> <p>فعالیت های ارتقای سالمی و پیشگیری از ناخوشی را سر دهد</p> <p>سه سطح از مراقبت های پیشگیری کننده را مورد بحث قرار دهد</p> <p>چهار مورد از عوامل خطر را توضیح دهد .</p> <p>تعدیل عوامل خطر ساز و تغییر رفتارهای بهداشتی را مورد بحث قرار دهد .</p> <p>تاثیر ناخوشی روی مددجو و خانواده را شرح دهد .</p> <p>نقش پرستار در سلامتی و ناخوشی را مورد بحث قرار دهد .</p> <p>طیف سلامت و بیماری را بیان کند</p> <p>عوامل مؤثر بر سلامتی و بیماری را شرح دهد .</p>		
تکوینی پایانی	انجام تکالیف / شرکت در	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد/ پاورپوینت	سخنرانی / بحث گروهی	شناختی/عاطفی/روانی حرکتی	رتباط زنجیره عفونت در انتقال آن را توضیح دهد	آشنایی دانشجوی با پیشگیری و کنترل عفونت	۴

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

	بحث کلاسی				<p>مکانیسم های دفاعی طبیعی بر علیه عفونت را تشخیص دهد .</p> <p>رویدادها را در واکنش التهابی شرح دهد</p> <p>عالم و نشانه های عفونت موضعی و عمومی را توضیح دهد</p> <p>شرایط ایجاد کننده ی انتقال عفونت های بیمارستانی را شرح دهد .</p> <p>تفاوت بین ضد عفونی طبی و جراحی را توضیح دهد.</p> <p>اصول احتیاط استاندارد را توضیح دهد .</p> <p>اجرای فرایند مناسب بهداشت دست را نشان دهد .</p> <p>اصول پوشیدن ماسک جراحی ، گان و دستکش استریل را به کار گیرد.</p> <p>بهداشت دست ها را به درستی انجام دهد .</p> <p>نحوه استفاده از پوشش های حفاظت شخصی (گان، ماسک و دستکش یکبار مصرف) را بداند .</p>		
--	--------------	--	--	--	--	--	--

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

						<p>- در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد.</p> <p>- دانشجو بتواند آموخته های کلاس را در عمل به کار گیرد.</p>		
تکوینی یا تشخیصی	داشتن آمادگی در هر جلسه کلاس (مطالعه موضوعات جلسه قبل و جلسه حاضر، پاسخگویی به سؤالات) مشارکت فعال در کلاس	۹۰ دقیقه	تخته، پروژکتور، کامپیوتر و فایل های صوتی تصویری	سخنرانی، کیس ریپورت، کنفرانس کلاسی	شناختی، عاطفی	<p>- اهمیت مصرف گروه های غذایی را بداند.</p> <p>- اختلافات نیازهای غذایی با افزایش سن را توضیح دهد.</p> <p>- مشکلات تغذیه ای را توضیح داده و بیماران در معرض خطر را شناسایی نماید.</p> <p>- انواع روش های تغذیه غیردهانی را نام برده و اصول آن را توضیح دهد.</p> <p>- شیوه صحیح گذاشتن لوله ی بینی-معدده ای را توضیح دهد.</p> <p>- شیوه صحیح تغذیه در بیماران با لوله ی بینی-معدده ای را توضیح دهد.</p> <p>- گاوژ و لاواژ را توضیح دهد.</p> <p>- اصول اولیه در تغذیه وریدی را بداند.</p> <p>- اصول تغذیه درمانی را شرح دهد.</p> <p>- تغذیه صحیح از مسیرهای مانند PEG را توضیح دهد.</p>	<p style="text-align: center;">- مفهوم تغذیه در مراقبت از مددجویان</p>	۲

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

۳	- فرایند التیام و اصول مراقبت از زخم	<ul style="list-style-type: none"> - عوامل موثر بر زخم فشاری و مراحل آن را بداند. - بهبودی زخم و عوامل موثر بر آن را بداند. - تمامیت پوست را ارزیابی کند. - تشخیص های پرستاری در بیماران با اختلالات پوستی را بداند. - اصول نوین در پانسمان و بانداز زخم ها را بداند. - اصول سرما و گرما درمانی در مراقبت از پوست را بداند. 	شناختی، عاطفی	سخنرانی، کنفرانس کلاسی	تخته، پروژکتور، کامپیوتر و فایل‌های صوتی تصویری	۹۰ دقیقه	داشتن آمادگی در هر جلسه کلاس (مطالعه موضوعات جلسه قبل و جلسه حاضر، پاسخگویی به سؤالات) مشارکت فعال در کلاس	تکوینی یا تشخیصی
۴	- فرایند پرستاری	<ul style="list-style-type: none"> - فرایند پرستاری را به طور علمی تعریف نماید. - مراحل پنجگانه فرایند پرستاری را نام برده و شرح دهد. - انواع اطلاعات و روش گردآوری آنها را نام برده و بین آنها تفاوت قائل شود. - نمونه فرایند پرستاری برای مددجوی فرضی تدوین و ارائه نماید. - در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد. - دانشجو بتواند آموخته های کلاس را در عمل به کار گیرد. 	شناختی، عاطفی	سخنرانی، کیس ریپورت، کنفرانس کلاسی	تخته، پروژکتور، کامپیوتر و فایل‌های صوتی تصویری	۹۰ دقیقه	داشتن آمادگی در هر جلسه کلاس (مطالعه موضوعات جلسه قبل و جلسه حاضر، پاسخگویی به سؤالات) مشارکت فعال در کلاس	تکوینی یا تشخیصی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

۵	- اصول گزارش نویسی در پرستاری	<p>- اهمیت ثبت اطلاعات مددجو را بیان کند.</p> <p>- روش های ثبت گزارش را نام برده و شرح دهد.</p> <p>- انواع فرم های ثبت را بشناسد.</p> <p>- نمونه گزارش پرستاری تدوین و ارائه نماید.</p> <p>- در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد.</p> <p>- دانشجو بتواند آموخته های کلاس را در عمل به کار گیرد.</p>	شناختی، عاطفی	سخنرانی، کیس ریپورت	تخته، پروژکتور، کامپیوتر و فایل های صوتی تصویری	۹۰ دقیقه	داشتن آمادگی در هر جلسه کلاس (مطالعه موضوعات جلسه قبل و جلسه حاضر، پاسخگویی به سؤالات) مشارکت فعال در کلاس	تکوینی یا تشخیصی
۶	جمع بندی مطالب و رفع اشکال	<p>دانشجو بتواند:</p> <p>- مسائل مختلف ارائه شده در طول ترم را حل نماید.</p> <p>- هدف از ارائه این واحد درسی را به خوبی درک کرده باشد.</p> <p>- با انگیزه در امتحان پایان ترم شرکت نماید.</p>		حل مساله	تخته، پروژکتور، کامپیوتر و فایل های صوتی تصویری	۹۰ دقیقه	پاسخگویی به سؤالات	پایانی

خانم ایازی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطة: اهداف آموزشی، شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطة	روش یاددهی یادگیری ^۷	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه	تکالیف دانشجویان	نحوه ارزشیابی ^۸
۱		نیاز به اکسیژن و اکسیژن درمانی	مفهوم اکسیژن تراپی را می داند. اندیکاسیون های استفاده از اکسیژن را می شناسد. روش های اکسیژن تراپی را فرا می گیرد. مراقبت های اکسیژن تراپی را به درستی انجام می دهد.	شناختی عاطفی روانی حرکتی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت برد - و نمایش اسلاید	۹۰	حضور فعال و شرکت در بحث گروهی	تکوینی- پایانی
۲		امنیت مددجو	اصل عدم صدمه و آسیب به مددجو را سرلوحه کلیه اعمال خود قرار می دهد. روش های حفظ ایمنی مددجو را می شناسد.	شناختی عاطفی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت برد - و نمایش اسلاید	۹۰	حضور فعال و شرکت در بحث گروهی	تکوینی- پایانی
۳		مایعات و الکترولیت ها و نیازهای دفعی	انواع سرم ها و موارد کاربرد آن را می شناسد. روش انجام انما را می داند. مراقبت از کلستومی را به درستی انجام می دهد.	شناختی عاطفی روانی حرکتی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت برد - و نمایش اسلاید	۹۰	حضور فعال و شرکت در بحث گروهی	تکوینی- پایانی
۴		مفهوم درد	مفهوم درد را می شناسد. روشهای اندازه گیری و تسکین درد مددجو را فراگیرد.	شناختی عاطفی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت برد - و نمایش اسلاید	۹۰	حضور فعال و شرکت در بحث گروهی	تکوینی- پایانی

^۷ روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل:، مباحثهای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - گردش علمی، آزمایشی

^۸ آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحلهای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

تکوینی - پایانی	حضور فعال و شرکت در بحث گروهی	۹۰	وایت برد - و نمایش اسلاید	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی عاطفی	حرفه پرستاری و اخلاق و قوانین حاکم بر آن را بشناسد. به مددجو به عنوان یک انسان دارای حقوق مشخص احترام بگذارد. به اصول علمی و اخلاقی و حرفه ای در ارائه مراقبت خود از مددجویان پایبند است.	اخلاق		۵
--------------------	-------------------------------------	----	---------------------------------	-----------------------------	-----------------	--	-------	--	---

نحوه ارزشیابی:

شرکت و حضور فعال در کلاس / شرکت در امتحان پایان ترم

نحوه ی محاسبه ی نمره کل: ۹۰ درصد امتحان پایانی تئوری و عملی / ۱۰ درصد حضور فعال در کلاس

منابع:

- پوتر پ آ، پری گریفین آ. اصول و فنون پرستاری. ترجمه اساتید دانشکده پرستاری و مامایی ایران. تهران: انتشارات سالمی؛ ۱۳۹۹.
- Taylor CR, Carol L, Lemone P, Lynn P. Fundamentals of Nursing: the Art and Science of Nursing. Care 7th edition. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; ۲۰۲۰.

مطالعه بیشتر:

- دوگاس ب و. اصول مراقبت از بیمار (نگرشی جامع بر پرستاری). جلد ۱ و ۲. ترجمه اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی و پرستاری شهید بهشتی. تبریز: انتشارات گلبن؛ ۱۳۹۹.
- Kozeir, B., Erb, G., Fundamentals of Nursing: concepts. Process and Practice. Last ed. New York: